

Nr. 143 (914) IV m.... D E D E L S T O R F.... 1948. VI mė. ketvirtadienis

Jonas Rimelga

Jugoslavijos įvykiai

Jugoslavijos kompartija dar kartą kreipėsi į Kominformą, pasisakydama prieš jo melagingus ir nešvarius užmetimus Jugoslavijos vyriausybei ir kompartijai; pasisakoma už bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga. Jugoslavijos vyriausybė ir kompartija stato su 3 pagrindinius tikslus:

- 1) politinė ir moralinė krašto vienybė;
- 2) bendradarbiavimas su Rusija ir rytų Europos kraštais, ypač su Sovietų Sąjunga;
- 3) Jugoslavijos ir Albanijos sąjunga lygiateiseiškumo principu.

Kominformo kaltinimus pareiškimas vadina iššūlytais iš piršto melavimais ir nešvariomis insinuacijoms. Tai būsią priešų išnaudota ir bendram reikalui blogai pasitarnusią. Jugoslavija reikalauja iš Sovietų Sąjungos pasitikėjimo ir atvirumo, o taip pat kontakto užmezgimo su Rusijos komunistų partija. Apie nestus Jugoslavijos vyriausybei ir kompartijai kaltinimus kominformo nebuvo pranešta, nes laišakai išsiuntinėti buvo visiems kominformo nariams, neišskiriant nei prancūzų nei italų komunistų, tik nieko nebuvo pranešta Jugoslavijos kompartijai, kuri apie visa tai sužinojo iš Vengrijos. Kad kominformo kaltinimai niekuo nepagrįsti, liūdi ja ir tai, kad Rusijos komunistų partija atsisakė atvykti į Jugoslaviją vietoje ištirti padarytų užmetimų teisingumą. Jugoslaviai buvo viliojami stoti Jugoslavijoje šnipinėjimo darbais sovietų naudai. Toliau Jugoslavijos vyriausybė ir kompartija kaltinama saugojimu buožių ir kraštutiniu nacionalizmu. Pastarasis neturi sau lygaus neteisingo kaltinimo.

Kominformas šį jugoslavų kompartijos pareiškimą atmetė, pareiškdamas, kad dabar stebėtinu būdu jugoslavų kompartija rodanti savo neilę Rusijos kompartijai ir Kominformui. Tačiau jugoslavų kompartija neieško ir todėl išskiriana iš Kominformo.

Jugoslavijos įvykiai sukėlė visame pasaulyje susidomėjimą, o kompartijose įvairio nusiteikimo. Bulgarių komunistai pritaria Kominformui. Suomijoje ir Italijoje komunistų tarpe tai tikras sąmyšys. Čekai netiki, kad Tito išsilaikys. Londone Bevinas terėsi su JAV-bių ambasadorium Douglas Jugoslavijos įvykiais. Anglų "Times" pažymi, kad jugoslaviai yra toji tauta, kuri pati viena, be kitų pagalbos, išsilaikys iš vokiečių. Comentas, kuris visą Jugoslaviją stipriai jungia, yra jos tautinė garbė. Kaip tik visa šitai dabar Kominformo pasmerkta. Lenkijoje Jugoslavijos įvykiai nepaprastai sujaudina visuomenę. Eilinis lenkas žiūri į savo komunistinius vadus ir klausia kaip šie galvoja. Ar ir jie eis tarptautinio komunizmo keliu, ar pasirinks tautinį komunizmą. Vyriausybės slėgsmių puolimas Jugoslavijos vyriausybės ir kompartijos bei dalyvavimas Bukarešte Kominformo pasitarimuose, bei pastarojo kaltinimų pritarimas rodo, kad norima eiti tarptautinio komunizmo keliu, betgi paprastas lenkas mano, kad komunistas lenkas pirmoje eilėje esąs lenkas. Prancūzų komunistai puola smarkiai Jugoslavijos vyriausybę ir kompartiją, betgi yra balsų, kuris stebisi, kad Sovietų Sąjunga iš visų komunistinių kraštų reikalauja aklo paklusnumo. Kitas laikraštis pažymi, kad rusai pirmą kartą skundžiasi, kad juos jugoslaviai šnipinėję. Sovietų Sąjunga reikalauja žeminančio paklusnumo. Tito pasirinko geriau liaudies frontą, negu komunistų partiją. Jugoslavijoje ramu.

Streikai Anglijoje pasibaigė

D. Britanijos vyriausybė, susifinkusi nepaprasto posėdžio, paskelbė karalių, ryšium su nesilaikymu streiku, paskelbti krašte išeiti iš stovų. Karalius suteikė min. pirm. Attlee plačius įgaliojimus palaikyti užsienio prekybą ir krašto maitinimą, kuris susitrukdė ryšium su streiku. Attlee per radiją ragino darbininkus grįžti prie darbo ir nurodė, kad nei profesinės sąjungos, nei darbininkų didžiųjų nepalaikanti streikų, o tik neatsakinga mažuma sukėlusi streikus. Vakare Londono uosto darbininkai, streikavę 14 dienų, grįžo prie darbo.

Lyderio pranešimas

Stovyklos DPACS K mendanto įsakymu nuo š.m. liepos mėn. 1 d. darbingi stovyklos gyventojai (vyrai 14-65 mt. ir moterys 16-55 mt. amžiaus) neturintieji pastovaus užsiėmimo įpareigojami darbo prievolai stovykloje:

1. Vyrai 8 val. per savaitę,
2. Moterys 4 val. per savaitę.

Moterys turinčios vaikus iki 6 metų amžiaus, sergantieji ir invalidai nuo darbo prievolės atleidžiami. Ligonys ir invalidai privalo pristatyti DPACS gydytojo ligotumą ar invalidumo pažymėjimus. Už darbą atlyginimas nebūna mokamas.

Panostas parkeris Wacuwatie -14- su įrašu Klenensas Jūra. Radusi maloniai prašau gražinti į 8 bl. 27 k. M i g e v i č i u i.

Sokolovskis atsiprašo

Berlyno magistratas kreipėsi į Daniją, prašydamas krieptis į JTautos intervencijos Berlyno reikaluose. Danija sutiko. Atskirai Kolumbija kreipėsi į JTautas su prašymu sutvarkyti Berlyno reikalus. JTautų gen. sekret. Lio paprašė Saugumo Tarybos nuomonės, ką darytų JTautos, jei Berlyno skundas atsisturtų JTautose. Gen. sekretoriaus kreipinasis reiškia, kad Berlyno įvykiai graso taikai, nes tik tokiu atveju gen. sekret. gali kreiptis į Saugumo Tarybą.

Gen. Robertson grįžo į Berlyną ir tarėsi su kitais vakariečių gubernatorialais. Savo kelionės metu Danijoje ir Vokietijoje, Robertson pareiškė Hamburge, kad Berlyno padėtis esanti labai rimta. Tai liečia ne vien jau Berlyno gyventojus, bet ir visą pasaulį. Gen. Clay tarėsi su atvykusiais į Berlyną JAV-bių krašto up. ministerio pavaduotoju ir gen. Weidemayer.

Amerikiečiai savo oro susisiekimą dar labiau suintensyvino. Dabar jau kas 6 min. atskrenda vienas transportinis lėktuvas. Tolimesni lėktuvai atskrenda iš Aliaskos ir Havajų.

Marš. Sokolovskis atsakė į vakarų sąjungininkų notas. Atsakyme pažymima, kad susisiekimo sulaukymas esąs laikinas. Dėl šio įvykio Sokolovskis reiškia apgailėstą, tačiau jis buvęs reikalingas vakarų valiutos antplūdžiui sulaukyti ir geležinkelio linijai Berlin-Helmstedt taisyti. Oro susisiekimo taisyklės, betgi, nebuvusios pažeistos.

Pakeistas Marshallio planas

JAV- bių prezidentas Trumanas pasirašė kongreso pakeistą Europos atstatymo (Marshallio) planą, pagal kurį Europai duodama paskola 6 milijardų sumai 15 mėn. laikui, tačiau prezidentui suteikiama teisė šią sumą išleisti per 12 mėnesių.

E.A.P. ribose pasirašytos atskiros sutartys su D.Britanija, Italija, Norvegija ir Airija. Bus pasirašytos sutartys ir su kitomis valstybėmis.

Čekoslovakų socialdemokratų susijungė su komunistais

Prahoje įvyko čekoslovakų komunistų ir socialdemokratų partijų susijungimas. Naujos komunistų partijos pirmininku išrinktas min. plan. Gotvaldas ir jo pavaduotoju buv. soc. dem. Firlingeris.

-Prahoje arkivyskupas suspendavo kunigą Prejālą už tai, kad jis įėjo į komunistinį Gotvaldo kabinetą sveikatos ministru.

-JAV-bių ir Meksikos pasienyje dėl smarkių liūčių išsiliejo Rio-Grande upė. 4000 gyventojų liko be pastogės.

-Elbinge, kur ankščiau buvo vokiečių pavandeninių laivų bazė, lenkai statosi uostą, kuris turi būti baigtas ligi 1951 metų.

-Vakarų Vokietijoje naujas dviratės kėtuojas 150-150 DM. Per mėnesį pagaminam 40.000 dviratėjų.